

Neproplacené dotace na toastovou linku Penam

Na podzim 2020 **Evropská komise** rozhodla, že neproplatí dotaci 100 milionů korun na *lepší toasty* značky **Penam** - ze **svěřenského fondu Agrofert Andreje Babiše**. Podmínkou získání dotace byla především inovativnost projektu, kterou podle nezávislých hodnotitelů Evropské komise toastová linka nespĺnila. Z tohoto důvodu odmítá Komise dotaci proplatit. Nicméně Agrofert už peníze dostal od státu v období mezi lety 2014-2018. **Ve výsledku jsme tak dotaci Agrofertu zaplatili my všichni z vlastních kapes.**

Systém evropských dotací totiž funguje na **principu předfinancování ze státního rozpočtu**, což znamená, že Evropská komise peníze vyplatí ex post jen za předpokladu, že došlo ke splnění všech podmínek. To se v tomto případě jednoduše nestalo.

O jakou inovaci se jednalo?

Inovace spočívá v uvedení tři zcela nových produktů na trh bez konzervačních látek a se sníženým obsahem soli, brání dotaci pro Agrofert české úřady. Odebrání ingrediencí, které do normálního chleba vůbec nepatří, nebo patří jen v omezené míře, tedy Agrofert prezentuje jako inovaci.

Kontroloři Evropské komise ale zjistili, že **pekárna ve skutečnosti použila už existující technologii**. Projekt tak podle nich nebyl inovativní. *Je to pouze kvalitativní úprava produktu, který žadatel - a stejně tak i jeho konkurenti - už vyráběl*, pokračují kontroloři.

České úřady tak podle Komise výrazně pochybily. Projekt zdravějších toastů bez konzervantů získal v českém dotačním řízení 63 bodů, přičemž minimum bylo 60. Podle nezávislých šetření Evropské komise měl ale obdržet maximálně 30 bodů, čímž by na dotaci nedosáhl.

Není to zdaleka první případ, kdy české úřady přikly Agrofertu evropskou dotaci, na kterou podle podmínek neměl nárok.

A reakce českých úřadů?

Se zjištěním Evropské komise nesouhlasí a snaží se Agrofert bránit. Namísto okamžitého řešení rozjelo Ministerstvo průmyslu a obchodu několikakolovou korespondenční tahanici s evropskými orgány a zatím odmítá peníze po Penamu vymáhat.

Nic na tom nemění ani usnesení Senátu o tom, že by Agrofert měl státní peníze z dotací vrátit. Což koncern v žádném případě udělat nehodlá. Naopak nevylučuje, že se bude bránit soudně.

Kontext a významné momenty kauzy

- K tomu, že toastová linka skutečně nebyla inovativní, se vyjádřil i bývalý provozní ředitel Penamu Michal Miksche. V rozhovoru říká, že byl projekt okopírován od pekárny v německém Liekenu, a to i s chybami. Pekárna v Liekenu také spadá pod Agrofert...
- Dotace na tento projekt vyvolala velkou kritiku mezi konkurenty Agrofertu. Například společnost United Bakeries reagovala tvrzením, že: *Výrobek bez konzervantů a se sníženým obsahem soli tady už dávno je. Netřeba ho vyvíjet a už vůbec ne dotovat.*
- Oznámení Evropské komise o neproplacení dotací bylo součástí zprávy o střetu zájmů premiéra Babiše. S tím souvisí i zpráva OLAF ohledně dotací v kauze Čapí hnízdo.
- České úřady výrazně odkládaly reakci na zmíněnou zprávu Evropské komise. Ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová (ANO) tehdy argumentovala, že dosud neobdržela konečný oficiální překlad.

Aktivita Milionu chvilek k této kauze

<https://milionchvilek.cz/reportal/clanek/4-2-1/neproplacene-dotace-na-toastovou-linku-penam>

Milion chvilek dlouhodobě upozorňuje na problém neprávem získaných dotací společnosti Agrofert a průběžně reaguje na nová zjištění v této věci.

- V září 2019 upozornil Milion chvilek na [vyhazov náměstka Leo Steinera](#) ze státního fondu. Steiner pozastavil dotaci z holdingu Agrofert *Chtěl jsem, aby se státní fond věnoval tomu, zda i podpora v rámci národního programu je v souladu s platnou legislativou. Bohužel to byla aktivita, která se vedení fondu nelíbila.*
- Otázka dotací pro Agrofert byla také součástí [otevřeného dopisu vládě ČR](#) z června 2020.
- Přimo na kauzu toastů Penam reagoval Milion chvilek ve svém [příspěvku](#) z listopadu 2020.
- v únoru 2021 Milion chvilek vydal výzvu [Zeptejte se, zda úřady po holdingu Agrofert žádají vydané dotace zpět.](#)